

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 23/830

RAPPORTERING TERTIAL 2, 2023

Saksbehandler: Vidar Mortensen

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
35/23	Formannskapet	07.09.2023
26/23	Kommunestyret	21.09.2023

Vedlegg:

RAPPORTERING FINANSFORVALTNINGEN
RAPPORTERING NÆRINGSFONDET OG KONSESJONSAVGIFTSFOND
OVERSIKT RESTANSER
STATUS INVESTERINGSPROSJEKTER

Saksopplysninger:

Kommunestyret gjorde følgende vedtak 22.06.2023:

«Kommunestyret ber kommunedirektør sende ut en samlet oversikt på effekten av nødvendige omstillingstiltak, slik at vi når kostnadsbudsjettet for 2023».

Oppsummert:

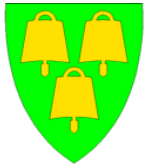
Kommunedirektøren anslår et merforbruk for 2023 på 5 millioner ut fra foreliggende fakta og dagens forventede skatteinntekter. I tillegg har Os kommune dratt med seg et underskudd på 2,5 millioner grunnet tilskudd TFF; jmfør regnskap 2022.

Det ser ut til at helse og omsorg og oppvekst vil gå i balanse i 2023. Dette avhenger imidlertid av hvordan vi inntektsføres ekstraordinært tilskudd til ressurskrevende brukere. (4,6 millioner er pr nå ført på finansinntekter og spørsmålet er om de skal overføres rammeområde helse og omsorg).

Når det gjelder oppvekst, som også omfatter flyktningetjenesten, er årsresultatet på dette rammeområdet avhengig av integreringstilskuddet. Os kommune har budsjettert med et integreringstilskudd på 6,4 millioner som omfatter bosetting fra tidligere år + 5 nye flyktninger. Det anslås et underskudd her på 1,5 mill.

Os barnehage har et underskudd pr nå på ca 1 million. Det synes utfordrende å ta inn dette i løpet av fire måneder sjøl med tiltakene som er gjort for å få ned sykefravær og vikarbruk.

Det er gjort flere tiltak innen energieffektivisering. Vi ser at tiltakene som er gjort har en tydelig (og umiddelbar) effekt på energiforbruket.

OS KOMMUNE

Kommunedirektøren

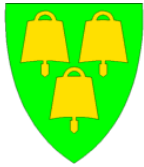
Det er flere usikkerhetsfaktor som påvirker årets resultat:

- Får Os kommune kompensert alt til bosetting flyktninger?
- Utgifter til sykefravær, vikarer og innleie fra vikarbyrå. I 2023 går det ut 1,2 millioner ved legekantoret som Os kommune ikke får refundert til permisjoner.
- Det er gjort flere store innkjøp på nye systemer - nytt personal og økonomissystem, nytt saksbehandlersystem. Utgifter til lisenser går over budsjett med 1,4 million.
- Lønnsoppgjøret- her er det lagt inn 3,9 % lønnsvekst
- Føring av reguleringspremie på 20 millioner, gjelder framtidig pensjon

Status	Merforbruk 1 tertial	Merforbruk 2 tertial	Forbruk 2. tertial	Prognose ut 2023
Administrasjon		0.2	17,767	0
Data systemer, lisenser	1	1,4		1,4
Oppvekst	1,6 million	2,2	31,764	1
Bosetting flyktninger		1,5		1,5 ?
Helse og omsorg	2, 8 millioner	2,8 *inkl tilskudd TFF	63,042	2,5 (TFF «manglende tilskudd » i 2022)
Kultur		-0,125	1,752	0
Landbruk		0	0,674	0
Kommunalteknikk	2,3 million	0.9 inkl. VA-gebyr	9,571	1,0
Sum virksomhetene			124.7 mill.	
Inntekter:				
Rammetilskudd			114 .200	
Renter og avdrag (utgift)			- 8,336	
Periodisering: Sjølkostfond Tilskudd TFF Bruk av fond			8 mill.	
Sum inntekter			113,9 millioner	
Merforbruk	7,6		10,8 mill.	7,5

*Dette omfatter 2.027 i mindre tilskudd til TFF i 2022, jamfør fjorårets regnskap og en faktura som tilhørte TFF i fjor på kr 550.000. Det er periodisert et tilskudd til TFF på 8 millioner; men som først avklares i forbindelse med regnskap 2023.

Det er kommet inn 4,6 millioner i ekstraordinært tilskudd til TFF som skal gå til helse og omsorg, men som er ført på finansinntekter.

OS KOMMUNE

Kommunedirektøren

Investeringer:

Det er kjøpt inn ny og større brannbil i regi av det interkommunale samarbeidet. Dette medfører et behov for å utvide garasjen og det foreslås derfor at det flyttes 300.000 fra prosjektet kommunale veier /asfaltering til dette prosjektet.

Saksvurdering:

1.Politisk område

1.1. 1.Tertial

Planlagte tiltak:

- Få et mer rettferdig system ad betaling for ressurskrevende
- Slå sammen utvalg og gå gjennom alle utvalg som skal oppnevnes i ny valgperiode
- Gjennomgang av reglementer

Status:

Reglementet for seniorpolitikk er redusert til 5/6 dager ekstra fri etter fylte 62 år.

2.Administrasjonen

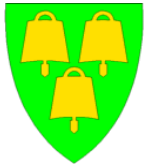
2.1. 1.terial

Planlagte tiltak:

- Antall årsverk i Os kommune må reduseres i samarbeid med alle virksomheter.
- Kommunen digitaliserer på mange områder, som gjør at serviceavtaler og lisenser økes mye. Det er nødvendig å finne områder en kan effektivisere og redusere antall ansatte ved mer bruk av digitaliseringsverktøy.
- Kompetansebanken fortsetter og der alle utlysninger skal vurderes
 - Mulig inndragelse av stillingen eller tidsavgrenset vakanse
 - Mulig overføring av arbeids- og ansvarsområde til andre i egen eller andre virksomheter
 - Kan deler av oppgaven utgå eller kan andre overta oppgaven
 - Kan oppgaven digitaliseres eller ved bruk av robotløsninger?
 - Kan dette løses i interkommunalt samarbeid?
- Forankre økonomiutfordringene i ledergruppene i alle virksomheter; jamfør innføring av nytt budsjettssystem Framsikt fra 2024
- Revidere reglementer
- Få ut effekter av økende grad av digitalisering
- Gjennomgang av organisasjonsstruktur

2.2 2.terial

Merforbruk på 1, 6 millioner og der 1,4 er på digitalisering, lisenser og programmer.

OS KOMMUNE

Kommunedirektøren

Os kommune har digitalisering som et fokusområde og vi må bare henge med på dette. Disse utgiftene styrer vi i liten grad, men fordi vi er en liten kommune bruker vi en forholdsvis større andel pr innbygger enn større kommuner. Det betales ofte pr bruker.

Servicekontoret innfører et nytt booking system – booke brukstid på anlegg og betale direkte i systemet. Vi håper dette vil forenkle tilgangen og forenkler også betalinga.

Vi kjøper mange nye systemer/programmer i samarbeid med Røros og Holtålen og betaler egentlig systemer 3 ganger. (ACOS, ERP, VISMA, Helseplattformen)
Vi har imidlertid spart noe på at vi samarbeider og får rabatter. Ellers ser vi at nye systemer forenkler en del arbeidsprosesser.

3. Oppvekst

3.1 . 1. tertial

Planlagte tiltak:

- Os barnehage må sees under ett og avdelingene må hjelpe hverandre ved sykefravær for å få ned kostnadene til vikarer
- Helårseffekten og innsparing på 4,4 millioner får virkning fra nytt skoleår i forbindelse med overgangen til en skole. Dette skjer ved at vikariater avsluttes, årsverk inndras ved naturlig avgang, ikke innleie av vikarer mm. Det blir en rektor i stedet for to fra skoleåret 2023/24.* Innsparing på langsikt skal dokumenteres
- Utrede energieffektivt og hensiktsmessig skolebygg for framtida

* Det er lagt inn innsparing på 50 % for 2023 ved overgangen til en skole. Det betyr at det er satt av 2,2 millioner fra disposisjonsfondet for å opprettholde drifta som før fram til nytt skoleår 23/24.

3.2 2. tertial

Avvik på 2,5 millioner innen oppvekst etter 2. tertial. Dette omfatter merforbruk barnehage på 1 million og usikkerhet rundt integreringstilskuddet.

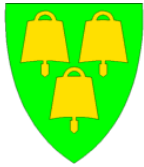
Nasjonal endring:

Det er et Stortingsvedtak om at det blir gratis SFO i kjernetida for 2. trinn fra og med høst 2023. Derfor noe usikkerhet på hva dette vil utgjøre. Det er sagt at dette er hensyntatt i rammetilskuddet.

Flyktingetjenesten

Arbeidet med flyktninger utgjør en vesentlig del av virksomhet oppvekst. Kommunedirektør vil derfor endre tittel på dette rammeområdet til oppvekst og samfunn Dette for å synliggjøre at oppvekst arbeider med oppgaver langt utover oppvekst og oppvekstsjef vil få flere andre samfunnsoppgaver etter overgangen til en skole. Det er arbeid med bosetting flyktninger, barnevern, folkehelse, trafikksikkerhet mm.

Flyktingetjenesten har en utgift på 1,5 million til flyktninger, som blir dekt opp når det justeres for inntekter fra finans etter korrekt antall bosatte flyktninger.

OS KOMMUNE

Kommunedirektøren

Overgangen til en skole

Som følge av nedlegginga av Dalsbygda skal bemanningen reduseres med 4,4 millioner; jamfør Framtidas skole og forutsetninger som er lagt til grunn. Årvirkningen av å legge ned Dalsbygda skole er totalt sett på ca.5.1 millioner. Virkningen utgjør for 2023 utgjør $5/12 = 2.1$ million og vil avhjelpe budsjettmål for oppvekst inneværende år.

FDV Dalsbygda skole reduseres med kr. 400.000.

Barnehagene

Sykefraværet er redusert i barnehagen. Det er jobba med flere tiltak etter 1. tertial som har redusert utgiftene til vikarer i 2. tertial.

Det er jobbet med å hjelpe hverandre på tvers av avdelingene og drive som en barnehage. Personalsammensetningen på avdelingsnivå er ny fra høst 2023.

4. Landbruk

I tråd med budsjett

5.Helse og omsorg

5.1. 1.tertia

Planlagte tiltak i 1 tertial.

- Virksomheten jobber med å redusere bruk av vikarbyrå
- Avtale om bruk av sykepleier gjennom vikarbyrå sies opp fra september
- Kompetanseheving gjennom å stimulere ansatte til å ta fagbrev
- Redusere bemanning på natt der det er mulig
- Endret bemanningsbehov innen TFF – 1 årsverk
- Redusert behov innen administrasjon på 0,4 årsverk da vedtak og vederlagsberegning er enklere å håndtere i Helseplattformen (HP) / erstatter flere manuelle operasjoner
- Endring 1 årsverk legekantor grunnet utsettelse HP og arbeid med migrasjon av data

5.2 2.tertia

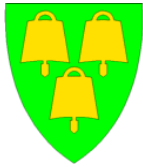
- Helse og omsorg er i balanse etter 2 tertial når vi tar hensyn til at det er utgiftsført manglende dekning til ressurskrevende brukere på 2.027 for 2022 og en faktura på kr 550.000 innenfor TFF som tilhørte fjoråret..
- Under finansinntekter er det ført et ekstraordinært tilskudd til TFF på 4,6 millioner som vel bør overføres helse og omsorg.

Innsparinger ut 2023

200.000 Psykisk helse: 40 % reduksjon

250.000 Helsykepleier vakanse?

300.000 Endring fra legekantor HP til avdelingskontor

OS KOMMUNE

Kommunedirektøren

150.000 Vakanse helse- og omsorgssjef ut 2023
100.000 40 % reduksjon - helsesekretær

Andre forhold

Os kommune har flere ressurskrevende brukere over 67 år, men tilskudd til ressurskrevende brukere stopper etter 67 år. Avvik på 1,1 til vikarer på sykehjemmet.

TFF- mindre i tilskudd grunnet dødsfall i 2. tertial. Det ser ut som TFF holder budsjettet på 17 millioner. Ekstra vakter på 2,7 millioner

6. Kultur

I tråd med budsjett

7. Kommunalteknikk

7.1 1.tertia

Planlagte tiltak:

- Gjennomføre energieffektiviserende tiltak
- Planlegge energieffektive nybygg (Helsehus, skole, og Nørnesjordet 6-16
- Selge boliger og bygninger kommunen ikke trenger
- Innkjøp av vaskeroboter
- Løpende kvalitetssikring av investeringer i tråd med vedtatt økonomireglement

7.2. 2.tertia

Det er et negativt avvik på kr 934.000,- når vi trekker fra selvkostområdene.

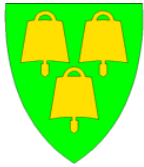
Fjernvarmeprisen steg kraftig f.o.m. januar 2023, fra 1,05 kr/kWh til 1,65 kr/kWh. Sammenligner vi med fjorårets forbruk, utgjør en økning på kr 834.000,- for alle bygg med fjernvarme på årsbasis. Dette utgjør en økning i forhold til budsjettet på ca. kr 556.000,- for 2 tertial.

Når det gjelder strømforbruket, vises det til vedlegget om strømforbruk i Os kommune, med oversikter fra kraftselskapet. Vi ser at tiltakene som er gjort har en tydelig (og umiddelbar) effekt på energiforbruket.

Når det gjelder strømforbruk i Os Kommune 2 tertial 2023, tar vi med noen eksempler.

Nedenfor vises et utvalg grafer på diverse bygninger som har hatt høyt forbruk, der det er gjort tiltak som har effekt på forbruket. Eksempelvis Oshallen og Enovatilskudd på Nørnesjordet 18 (se nedenfor).

- Forbruket på gatelyst viser nedgang på 48% i strømforbruk etter investeringer i nye gatelyst.
- Nørnesjordet 18 viser nedgang i strømforbruk på 28% etter vindusbytte og etterisolering av loft.

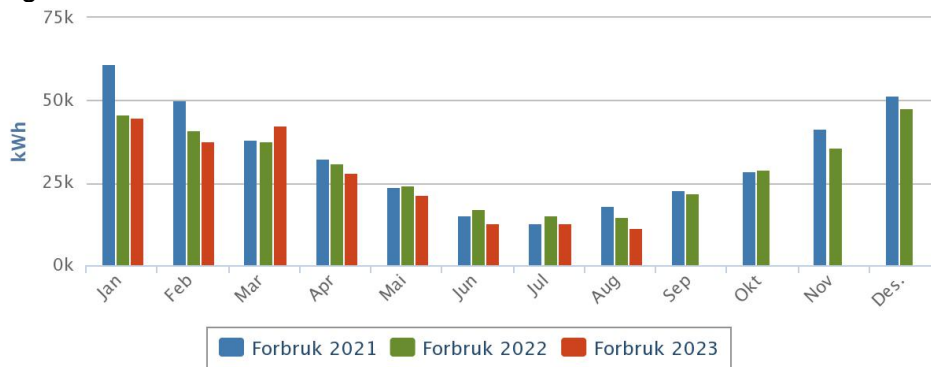

OS KOMMUNE

Kommunedirektøren

- Ved Oshallen er det i sommer installert solceller på taket. Dette vises godt på forbruket med en nedgang for juli og august på 45% i innkjøpt kraft.
- Os skole ligger an til en nedgang i energiforbruk i 2023 på 50 000 kWh
- Tiltak for strømreduksjon som er utført våren/sommeren 2023 er solceller på taket til Oshallen, luft-luft varmepumper på Hagenjordet og Snekkerskolen, ny ledbelysning på hele kommunehuset og ny ledbelysning i Dalsbygda barnehage.
- Behovet for fjernvarme er omtrent likt med tilsvarende periode i 2022.

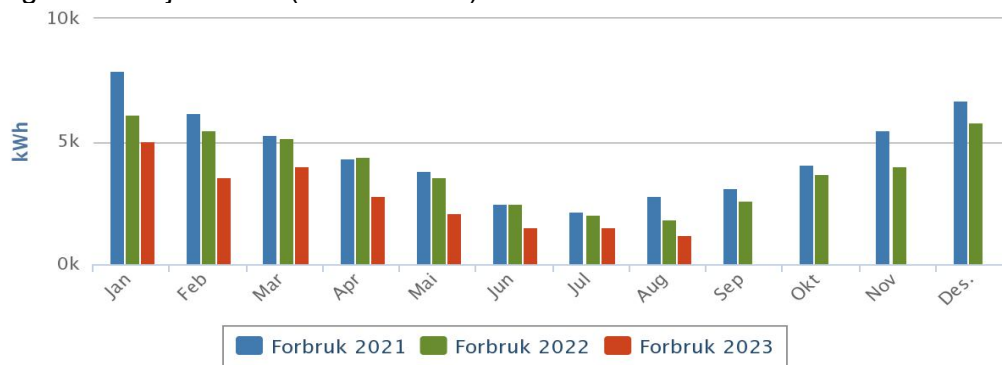
Fig.1 Kommunehus

Forbruk 2022 Jan-august: 224845 kWh

Forbruk 2023 Jan-august: 211085 kWh

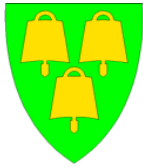
Fig.2 Nørnesjordet 18 (Fellesarealer)

Forbruk 2022 Jan-august: 30698 kWh

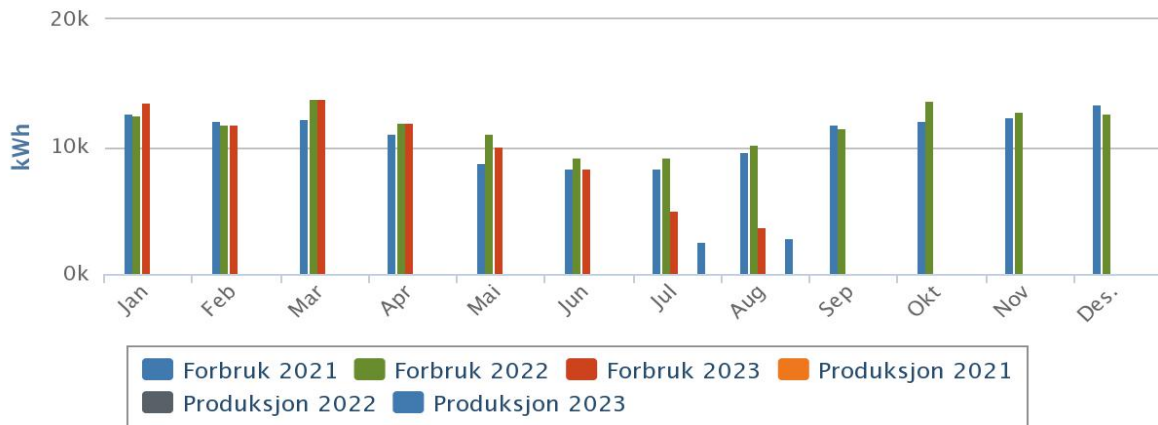
Forbruk 2023 Jan-august: 21806 kWh (-29% i forhold til 2022)

Fig.3 Oshallen

OS KOMMUNE

Kommunedirektøren

Forbruk 2022 Jan-august: 88096 kWh

Forbruk 2023 Jan-august: 78240 kWh

Renhold

Det også et vesentlig avvik på vikarer til renhold. Det jobbes kontinuerlig med tiltak for å få ned sykefraværet. Vi håper og tror at robot (og gulvaskemaskin) vil være med på å redusere sykefraværet på sikt (det er flere bygninger som har golv som er tunge å renholde). Vikarkostnadene blir fort like store som kostnadene ved innkjøp av robot.

Uværet Hans

Selv om uværet Hans ikke førte til mange skader i Os kommune, er det ikke til å komme forbi at kostnadene for vedlikeholdet øker raskere enn nødvendige budsjettøkninger på dette området. Opprusting av veier og vedlikehold av veier har blitt og blir fortsatt dyrere og mer krevende år for år.

Diverse

Som nevnt i første tertial er det fremdeles slik at kostnadene til forsikringer og serviceavtaler er større enn budsjettet. Noen av disse kostnadene er nok budsjettet innen IKT.

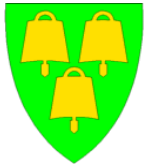
Det har også vært mindre aktivitet og dermed mindre inntekter enn budsjettet innen bygge- og delesaker og innen oppmåling.

Tiltak:

- Fortsette gjennomføring av energieffektiviserende tiltak
- Planlegge energieffektive nybygg (helsehus, skole, og Nørnesjordet 6-16)
- Selge boliger og bygninger kommunen ikke trenger
- Intensivere arbeidet med å få ned sykefraværet innen renhold.
- Sørg for at utleieboliger ikke står tomme lenge ved fraflytting.

På sikt må Os kommune legge flere kostnader over på brukere/beboere/leietakere av boliger og bygg. (Strømforbruk, kommunale gebyrer) For to av boligbygningene har leieinntektene vært mindre enn strømkostnadene alene. Grunnen til at kommunen tar noen av disse kostnadene, er for at ikke noen av leietakere skal bli uforholdsmessig belastet for strøm fordi de har blitt «tildelt» gamle boliger som er lite energieffektiv.

Det er også viktig å tildele boliger raskt når en bolig blir fraflyttet, slik at det ikke står tomt for lenge. Da mister vi uforholdsmessig store inntekter.

OS KOMMUNE

Kommunedirektøren

8.Finans

Finans ligger 4,4 mill. over budsjett.

Det er alltid en usikkerhet om skatteinntektene blir slik det er prognostisert.

Det er også usikkerhet om budsjettet for renter på lån holder for 2023.

Risikovurderinger etter 2. tertial

Os kommune har flere risikoområder med merforbruk og som må følges opp spesielt:

	<i>Budsjett 2023</i>	<i>1. tertial budsjett</i>	<i>1. tertial regnskap</i>	<i>2. tertial budsjett</i>	<i>2. tertial regnskap</i>	<i>Avvik</i>
Antall årsverk	216.6					
Lønn inkl. sosiale kostnader	161.622	56.904	59.490	100.930	112.349	11.419
Bruk av sykevikarer	4.975	1.680	3.960	3.25	4,9	1,65
Bruk av vikarbyrå	0,890	0.300	2,0	0,6	4,4	3,8
Energikostnader	6,9	2,3	2,5	4,14	3,73	+0,4
Serviceavtaler, lisenser IKT	4,87	2,83	4,28	3,35	4,78	1,43

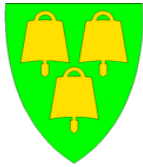
Investeringer:

Det er kjøpt inn ny og større brannbil i regi av det interkommunale samarbeidet. Dette medfører et behov for å utvide garasjen og det foreslås derfor at det flyttes 300.000 (netto) fra prosjektet kommunale veier /asfaltering til dette prosjektet.

Det opprettes et nytt prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon. Det foreslås å flytte budsjettet med kr 375.000 inkludert merverdiavgift fra prosjekt 090027 Oppgradering av kommunale veier til prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon.

Innstilling:

1. Os kommunestyre tar til orientering status for 2. tertial og planlagte tiltak for å komme i balanse.
Os kommunestyre forventer at kommunedirektøren fortsetter arbeidet med kostnadsreducerende tiltak med mål om balanse for regnskap 2023.
2. Nytt prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon vedtas inn i budsjettet med kr 375.000 inkludert merverdiavgift. Kr 375.000 inkl. mva. reduseres samtidig på prosjekt 090027 Oppgradering av kommunale veier.

OS KOMMUNE
Kommunedirektøren

Behandling/vedtak i Formannskapet den 07.09.2023 sak 35/23

Innstillingen enstemmig vedtatt (5-0).

Vedtak:

1. Os kommunestyre tar til orientering status for 2. tertial og planlagte tiltak for å komme i balanse.
Os kommunestyre forventer at kommunedirektøren fortsetter arbeidet med kostnadsreducerende tiltak med mål om balanse for regnskap 2023.
2. Nytt prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon vedtas inn i budsjettet med kr 375.000 inkludert merverdiavgift. Kr 375.000 inkl. mva. reduseres samtidig på prosjekt 090027 Oppgradering av kommunale veier.

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 21.09.2023 sak 26/23

Følgende informasjon var sendt ut til kommunestyret i tillegg til sakspapirene:

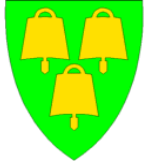
Kommunedirektør fikk kontrakt til signering fredag 15.09.2023 ad Nørnesjordet 6-16. Kontraktsummen er på 19,787 millioner med moms. Tilbudet er ikke innenfor vedtatt budsjettamme som er på 17 mill inkl mva. Saken og kostnadsramma til prosjektet må derfor på nytt til kommunestyret. Dette betyr 2,787 millioner over vedtatt ramme. Det er drøfta at nytt gulv kan kuttes ut. Dette vil redusere kostnadene noe. Noen andre investeringsprosjekter kan utsettes til 2023. Det viser seg at anbudsgrunnlaget for nødstrømsaggregat er for dårlig og må ut på nytt(700.000). Det betyr at det kan overføres midler fra flere andre prosjekter og slik at låneramma ikke utvides. Dette må vi komme tilbake til etter en grundigere vurdering.

Forslag fra SV og AP v/Arne Horten:

Tilleggsforslag etter første setning på punkt 1 i innstillinga;

Ihht. vedtak i sak 17/23, punkt 7 og 8, ber kommunestyret om en samlet oversikt på effekten av nødvendige innsparingstiltak for å nå kostnadsbudsjettet for 2023, dette innen 31.okt. Politisk ledelse og kommunedirektør må legge frem konkrete muligheter for økte inntekter i kommunestyremøte den 23.nov 2023.

Tilleggsforslaget vedtatt 12 mot 3 stemmer (SP)
Innstillingen med tilleggsforslag enstemmig vedtatt (15-0).

OS KOMMUNE

Kommunedirektøren

Vedtak:

1. Os kommunestyre tar til orientering status for 2. tertial og planlagte tiltak for å komme i balanse. Kommunestyret ber om en samlet oversikt på effekten av nødvendige innsparingstiltak for å nå kostnadsbudsjettet for 2023, dette innen 31.okt. Politisk ledelse og kommunedirektør må legge frem konkrete muligheter for økte inntekter i kommunestyremøte den 23.nov 2023.
Os kommunestyre forventer at kommunedirektøren fortsetter arbeidet med kostnadsreducerende tiltak med mål om balanse for regnskap 2023.
2. Nytt prosjekt 090071 Oppgradering Os brannstasjon vedtas inn i budsjettet med kr 375.000 inkludert merverdiavgift. Kr 375.000 inkl. mva. reduseres samtidig på prosjekt 090027 Oppgradering av kommunale veier.